

УРЯДОВИЙ ОРГАН ЗАПОМОГОВОЇ ОРГАНІЗАЦІЇ УКРАЇНСЬКОГО НАРОДНОГО СОЮЗУ В З'ЯВЛЕНИХ ДЕРЖАВАХ АМЕРИКИ

OFFICIAL ORGAN OF THE UKRAINIAN NATIONAL ASSOCIATION, Inc.

ТРИ ЦЕНТИ. РІК XLIII. Ч. 268. Джерзі Сіті, Н. Дж., субота, 16-го листопада 1935. — VOL. XLIII. No. 268. Jersey City, N. J., Saturday, November 16, 1935. THREE CENTS

ВРОЧИСТА ІНАВГУРАЦІЯ ПЕРШОГО ПРЕЗИДЕНТА ФІЛІПІН

МАНІЛА. — У п'ятницю відбулася тут інавгурація, себто введення в уряд, першого президента Філіппінських островів, що становить признання автономної автономної Філіппінської республіки („Філіппін коммонвелт“).

Інавгурацію влаштувано за незвичайною помпезністю. Серед величезної товни народу, що доходила до 250,000 люда, панувало надзвичайне одушевленість.

Сама інавгурація відбулася на вхождових ступенях банку легіслатури. Між гостями були представники американського уряду: віцепрезидент Злучених Держав, Джан Гарнер, секретар війни Дордж Денр, 17 сенаторів і 26 конгресменів.

У своїй інавгураційній промові Мануель Кесон, який перший президент Філіппінської самоуправної країни підкреслює зобов'язання, які випливають з відданості Філіппінам свободи. Він заявив, що новий уряд Філіппінів здатний силою всякої беззав'язної боротьби проти уряду Філіппінів або суверенності Злучених Держав.

В імені президента Злучених Держав говорив секретар Денр, кажучи, що закни провінції незалежна Філіппінська республіка стане ділом, треба знайти спосіб охоронити інтереси народів американської Філіппінської.

Потім Кесон зложив присягу президента.

СУД ПІДДЕРЖУЄ ЗАКОН ГОФІЯ.

ДІУСВІЛ (Кентокі). — Місцевий окружний федеральний суд видав тут в одній справі судово рішення, що закон Гофія про м'який вугіль у нічому не порушує американської конституції.

Позов, у котрім зачінається конституційність закону Гофія, внесли 19 вуглевих підприємств. Вони казали, що конгрес не має права заводити таких обмежень свободи ведення бізнесу й торгівлі вуглем, які знайшли місце в законі Гофія. Вони спиралися на те, що подібні закони могли б вивести з ладу стеїта, а не конгрес.

Суд заявив, що коли стеїти безраді, то подібне законодавство все видає федеральний конгрес.

ФЕДЕРАЛЬНИЙ УРЯД ПРОТИ КУПНА НІМЕЦЬКОГО СТАЛІ.

ВАШІНГТОН. — Адміністрація публичних робіт дала заповнення організаціїм, котрі протестували проти закупки німецької сталі на будову „триборового“ моста в Нью Йорку, що набудує уряд буде дивитися за тим, щоб не купувати чужих продуктів на будову, які ведуться за федеральні або інші публичні фонди.

Проти вживання німецької сталі виступали американські фабрики сталі та Американська Федерация Праці.

Уряд постановив теж розслідувати справу закупки німецької сталі на будову „триборового“ моста. Уряд хоче дізнатися, з одного боку, чому американські продуценти подали однакову ціну на сталь, а з другого боку, чому німецькі продуценти могли подати таку низьку ціну. Кажуть саме, що американські фабрики сталі змовилися, яку ціну подати, а німецькі фабрики могли подати низьку ціну, бо вони мають субсидії від своєї держави.

Ньюйоркський посадики Ля Гвардія робить заходи, щоб контракт про закупку німецької сталі на будову моста уневажнити.

УРЯД СТИНАЄ ЗАПОМОГОВІ ПАЙКИ.

ВАШІНГТОН. — Федеральний уряд дал відмовляє стеїтам допомогу на пайки для безробітних.

Досі федеральний уряд перестав давати фонди на пайки 26 стеїтам.

СПІДСТВО НАД „ВУГЛЕВИМ БУТЛЕГЕРСТВОМ“.

ПОТТВІЛ (Па.) — Урядовий розсліду „вуглевого бутлегерства“ розкриває цікаві факти.

Ці факти показують, що дуже поважна частина громадянства дивиться на це „бутлегерство“ по-турецьки. Видно це з того, що бутлегерством угля займається навіть один суперінтендент медичних шкіл та що один бутлегер пізвав у суд другого за крадіж „його вугля“.

Торговці вуглем починають організуватися для боротьби проти влого явища.

БОРЮТЬСЯ ПРОТИ РЕКЕТІВСТВА.

НЬЮ ЙОРК. — У місцевім стеїтовім суді відбулася розправа проти трох осіб, обвинувачених за так зване рекетерство в торгівлі солянок-водною рибкою. Первісно було 82 обвинувачених, але більшість їх уже призналася до вини. Прокураторя заикалася, що гуртові торговці рибкою змовлялися з урядом робітничої юнії, а робітники побиали дрібних торговців, що не хотіли платити встановлених загрозівників ціну.

По 7 годинах нарад присяжні признали 3 підсудних винуватими. Кождому з них грозить грошів до 20,000 долларів та в'язниці до 4 літ.

ПРОПАЛИ ЛЕТУН ЖИВЕ МІЖ ІНДІЯНАМИ.

Один католицький місіонер приніс відомість до Трінідад, що Паоло Редферн, американський летун, що зник вісім літ тому, коли пробував перелетіти з Джорджії (в Злучених Державах) до Ріо де Жанейро, живе по нинішній день між Індіями на поранччій між французькою та голландською Гуанією в Бразилією. Редферн розбив свій літак в країні індіанського племені, що не мало ніякої styczности з білими людьми 30 літ. Коли Індіани прибігли до унагодо з неба чоловічка, вони думали, що він неживий. Та чародій племені відкрив, що він ще дише. Він взяв його до себе і Редферн вернувся до здоров'я, однак не володіє більше ногоми. Він навчив Індіан робити різні дивні і варієтні річі і Індіани вважають його за бо-га. Мабує і Редферн признається до Індіан, бо, як кажуть, не хоче більше вертатися до білих людей. Та можливо, що причиною цієї неохоти є його каліцтво. Між Індіями живе собі добре, а як каліка між білими може й був би для них тигаром.

ПРИСПАЛИ ДЕРЕВО.

Хлороформом приспали людей для операцій, а тепер приспали дерево. Спеціаліст від дерев, Мартін, оповідав недавно в Торонті про таку працю:

Пересажували 30 стін вікового дуба. Та найперше обвинули все гнілля з листям, щоб зробити ніч, а потім напустили під кору флороформ. Коли дуб „заснув“, скоро його викопали і наслідки, поки пробудився. Насадки були дуже добрі. Коли дерева не приспали, листя зараз виле, а тут листя нічого не шкюдило.

ГОЛОВА З ЧИПСАМИ.

В Осельо здавав недавно іспит один студент з історії. Він прошив своїх професорів, щоб питади його головно діями. Для пробіти питади його три діні; з 25,000 ріжних дат, які він знав на пам'ять, не знав тільки 20. В інших предметах студент має зовсім пересічний талант.

СЕРЦЕ У ВЕЗУВІ.

На вершці Везувія відбувся похорон. У дерев'яній скрині спували в кратель марше одного самогубця з Неаполію. Він зустрічався з нещасливою жінкою і залишив заповіт: „Моє серце вже за життя жергоно, нехай воно спалюється в ньому і після моєї смерті!“ Привітел виконали його заповіт дуже оригінально.

УМЕРЛО 13,000, ВРОДИЛОСЯ 26,000.

Минулого року заключено в Пшкарпатській Русі 5,416 полудр. Померло 13,284, а вродилося за той час 26,815. Тожд вродилося двічі стільки, як померло. Розміри найбільших дітей вродилися у волянській округі, а розміри найменше в Ужгороді. Незвичайно дітей вродилося в цілій Пшкарпатській Русі 2,757. Найбільше з них вродилося на округу тчачівський (399). Процентом найбільше незаконних було в Ужгороді й найменше в Мукачеві й околиці.

ЯЦІЯ КРОКОДИЛІВ НА МИТНИЦІ.

Цими днями перевозив один літак із Пари (Бразилія) до Мілтона (Флоридія) везничий транспорт. Було там 12,000 яєць крокодилів, вжиті на один фарм біля Мілтона. На митниці прийшло до суперечки з урядовцями: чи треба за такі яєця платити митно мито як за курчат? Митні приписи не згадують нічого про крокодилів.

СВІНІЯ ПРОЖИЛА 69 ДНІВ У СПИРТІ.

Свінця американського фармера Дженкінса, в стеїті Канзас, практично повила, як то впасти на вино. Митчи 175 фунтів ваги, одної дні вона пропала підчас молочення ліщенці. 69 днів пізніше друга свінця пібрала стирку солоні й викопала звідтам свою чорнарижку, яка вже вважалась тільки сто фунтів і була очевидно дуже ослаблена.

ВРАТУВАВ ЖІНКУ ВІД СМЕРТІ, А ПОТІМ УБИВ.

В Гемілтоні, Онт., оправдан Юрія Боднара за те, що обрав свою жінку. Шкава історія подружжя Боднара. Він 20 літ тому вратував свою жінку, коли вона топилася в Гемілтонському залві. Тоді він був молодий імігрант, а його жінка, Една Вйягімс, була стенографістка. Вратування дівчини від смерті було початком їх знайомства і потім любови. Вони поодружилися, але подружжя по 20 літків скінчилося убиттям жінки.

ПОШУКУЮТЬ ЕТІОПСЬКІХ ПОЧТОВИХ МАРОК.

Італійська етіопська війна сполучувала теж почтотай марки Етіопії, яких пошукують тепер найбільше у цілому світі. Перші марки видала Етіопія в 1894 р. з портретом Менеліка Великого. Цей портрет намалював італійський мистець. Від цього часу Етіопія видала 370 емій почтових марок. На теперішніх марках є портрет негуса та його дружини. Автором портрету негуса з його дружиною є вже англійський мистець.

ШЛЯХ У КОРОЛІВСЬКОМУ ЕСПАНСЬКОМУ ДОМІ.

Син колишнього, еспанського короля, званий асторійським князем, оженився в Римі з княжною бурбонською. На шлюб було більш як 500 осіб еспанської шляхти. Шляб давав архієпископ з Флоренції. Молода дівка від своїх батьків нещез, від братів і сестер бранюлету, від інших членів царської родини, з вельмож, кавалерійських, туалетово дзеркало посуду на чай, вази, брильянти тощо. На вечері було 100 гостей, самих із княжого роду, також італійські архієписки.

ПРОТИ АВТОНОМІ.

„Моравско-Слезскі Деннік“ закликає уряд присвятити пильну увагу Пшкарпаттю, якого значіння для Чехословаччини при теперішній ситуації сильно зросло. Серед таких умовин нема бесіди, щоб дати повну автономію цій країні; навпаки, ббязують повне забезпечення стану послідня цієї землі. „Пшкарпаття“ — пише часопис — творить, крім Польщі і Мадярищиною, уможливаючи нам легкий зв'язок з Румунією та Балканами. Без Пшкарпаття ми були б без моти, через який моті ми б машували поляки солі б машували радить часопис будувати чеські школи й розбудувати комунікаційні заоби.

ВСЕ ШЕ ПАЛЯТЬ ВДОВИЩ.

В Індії є околиці, в яких до сгодішого дня залинився звичай, що при смерті мужа палять його жінку. До костюрів, пригтованого на спалення жінку, привязують і живую жінку, щоб і вона пішла з мужем разом на той світ. Англійська поліція стареться не допускати до цього дикого звичаю та страшно карає учасників того обряду, але це все не помагає. Тубільці дуже вживуть до цієї традиції та вживат усеїх модальних хитроств, щоб її додержати.

БЕРНАРД ШОВ І ГРОШІ.

Відомий фільмовий продуцент Гольявий ясновив не дуже полюбив позивомитися в Бернарда Шова. Він багато років ринило, що вадго йому ділячи створить „Жанні д'Арк“ продукують фільмові есенарі. Але від того не прийшло, хоча Бернарда Шов заявив рад, що його одиноким пристроєм є гроші. Коли гроші, поучивши цю задачу, згаиват знаменитого письменника, скільки він, на свою думку, варта в золотіх долярах, почув відповідь: „Куди більше, як в думкаете“.

КОРОВА АКРОБАТКОЮ.

В Вейнбургу відвідувачі цирку уважали жабку ітракцій. Показували ту корову, що ходить по мотузці, як і танцює. Власник цієї молочної тачноярки навчав її акробатичних дій, що казав їй спершу ходити по вузькій дощці, на кінець якої лежала для неї пожива. Згодом дошку заступив мотузом. Коли корова почала танцювати — не знаємо.

ДЕНЬ ПЕРШОГО ЛИСТОПАДА У ЛЬВОВІ

ЛЬВІВ. — Як кожного року, так і цього зачало Свято Першого Листопада архієрейською Службою Божою в катедральному соборі св. Юра. В церкві панував зразковий лад. На фотелі перед царськими воротами засів колишній голова першого уряду Західно-Української Народної Республіки, д-р Кость Левицький. Праворуч від нього сиділи колишні члени уряду, а на крилах поруч засіли члени Української Парламентарної Репрезентації. З другого боку засіли голови найповодячіших українських центральних, культурних і господарських установ, товариств та організацій. Окремі місця були для колишніх членів визвольницьких армій. Для кожного згори були призначені місця, впорядкичці тримали зразковий порядок. Як щорічно, і цього року велику церкву вщерть вповнивали маси народу з усіх верств. Царів піднесли святоточний настрій.

В той день і на передодні відбулися в ріжних установах святоточні зібрання, присвячені пам'яті Першого Листопада. Са святоточних сходових УНДО вихолощено реферат про листопадовий зрив як переломову хвилю в житті українського народу. На сходових „Молоді Громади“ переведено у відчоті паралельно між станом перед 1918-го року і теперішнім. Прелегент д-р Володимир Старосольський ствердив величезний зрїст внутрішньої сили народу, поглиблення свідомості та культурницьких цінностей, які найтривкішо підлавили національного розвитку. На сходових „Союзу Українок“ переповила Олена з Федаків Шепарович дуже цікаві спомини з подій у Львові в листопаді 1918 року.

Подібні сходини відбулися і по інших установах. Такі богослуження з нагоди Першого Листопада як і сходини по товариствах відбулися до всіх більших міст Галичини. Святковано в такій спосіб, який можливий у теперішніх обставинах.

ЗАЯВА УПР У ПОЛЬСЬКИМ СОЙМІ.

ЛЬВІВ. — Польський сойм був скликаний виключно для ухвалення повновластий президентої держави у господарських і фінансових справах. Між промовчаними говорив як речник Української Парламентарної Репрезентації посол З. Пеленський. На вступі і при кінці бесіди він зложив таку заяву:

„Забираючи перший раз голос у нововибранім соймі в імені Української Парламентарної Репрезентації, маю честь ствердити, що входимо до сойму як представники українського народу, щоб стеїти виразником його збірних змагань, його потреб і всесторонніх національних інтересів. У законотвірних палатах будемо творити одностійну суцільну національну групу і будемо солідарно боронити інтереси нашого народу, борючись за зобов'язання для цього нашірих можливостей всебічного розвою“. Потім заявив, що УПР буде домагтися рівноправного трактування всіх українських господарських організацій. Далі він вислів тому, що є надія, що уряд Косцяківського, який як міністер внутрішніх справ змагав до нормалізації українсько-польських відносин, буде числитися з господарськими потребами українського народу.

По пос. Пеленським говорив пос. Певний від „волинської пятки“. Поклонився глибоко по ти сячий раз у сторону польського уряду, висказав йому повну лояльність зі сторони „волинських кресів“ і заявив, що УПР не є повною репрезентацією України, бо не репрезентує Волині, яка веде свою власну політику і має свою власну „регіональну“ організацію.

ЗАНОСИТЬСЯ НА ВІЙНУ В КИТАІ.

ШАНГАЙ (Китай). — Ситуація дуже поважна, бо такти вже так який вибухла війна між Японією і Китаєм. Японці змобілізували на манджурьській границі дві повні дивізії й є готові зайняти кождої хвили китайську територію між Тієнсіном і Пейтінгом. Станеться це тоді як китайський уряд не погодиться з японськими домаганнями щодо північного Китаю. Понад 100,000 Китайців вже покинули смугу, яка буде наражена в самім початку на японську інвазію. Японія покинула до служби деякі ріжні резерви, як теж дала приказ своїй флоті наблизитися до Нанкінга. Китайці відповідать на це тим, що отсе перший раз від двох давніх часів, об'єднуються і забувають за свої непорозуміння та готуються до боротьби з Японією.

ДАЛІШЬ СТУДЕНТСЬКІ РОЗРУХИ В ЄГІПТІ.

КАІРО (Єгипет). — Університетські студенти дали демонструють проти Англії й домагалися повної незалежности краю. В нових стучайках з поліцією, що хотіла розігнати 2,000 демонструючих студентів, вбито одного студента, а 15 тисяч раянів відвезено до шпиталю. Майора поліції теж дуже важко раянено в голову.

"СВОБОДА" (LIBERTY)

FOUNDED 1893

Whitman newspaper published daily except Sundays and holidays... Owned by the Ukrainian National Association, Inc.

Edited by Editorial Committee.

Entered as 2d class Mail Matter at the Post Office of Jersey City, N. J. on March 30, 1914 under the act of March 3, 1879.

Accept 1 for mailing at special rate of postage provided for in Section 1103 of the Act of October 3, 1917, authorized July 31, 1918.

Table with subscription rates: PEREDPLATA, SUBSCRIPTION RATES, and prices for single copies and advertising.

За оголошення редакція не відповідає... Адреса: "СВОБОДА", P. O. BOX 346, JERSEY CITY, N. J.

ТОРГУЮТЬ УКРАЇНСЬКОЮ ШКІРОЮ

У кількох американських газетах знову повторилася чутка, що безпосередньо обертається довкола України.

Чутка ця каже, що французький прем'єр міністр Ліваль задумує тепер зробити згоду з Гітлером на таких умовах, що Гітлер має дістати війну руку на схід, а за те загарантувати Франції східну границю.

Якби щось було справді на ділі в тій чутці, то вона показувала би на можливість далеко йдучих змін в Європі. Це показувало, що Франція, а з нею відій теж Англія й Італія, задумували би піддержати Гітлера в його програмі експансії на схід, що мав би відобразити від Литви, Мемель, а від Росії України, а за те лишити Альзасю й Лютарингію при Франції та Австрії самостійною державою.

На цей план зовсім певно готова згодитися Італія. В Англії на нього могла би піти досить впливова консервативна група, котрій подобається всякий план кампанії проти більшовицької Росії.

Проти цього плану виступила би значна частина англійської публічної думки, ворожо настроєною як до Мусоліні так і до Гітлера. Навіть у Франції, де цей план буміло виринув, він був багато противників. Протриває йому зліва люди, що не хочуть виступити проти совєтської Росії, та люди зправа, котрим не подобається цей план тому, бо він мав би такий наслідок, що точка тяжкості в європейській політиці пересунулась би з Франції в центральну Європу, себто, що Франція стала би з держави першої вилучи другою.

Зараз по цій чутці звязалася в японській пресі звязана з нею чутка, що, мовляв, Америка заключила таїнний договір з Росією й Китаєм. Американський уряд заперечує цю вістку як звичайну газетську качку, а американські газети пояснюють її як інтригу японських фабрикантів, які прагнуть добути більших видаток на воєнне озброєння, та вестки в тій чутці є стількі жидким оком на заході ослабити територіально Росію, котра, на погляд Америки, становить опозицію проти Японії, доповної суперниці Америки на Тихім океані в Азії.

Про те, скільки правди в цих чутках, не можуть сказати навіть найкраще поінформовані люди, поки справа через якіхсь припадков не вийде наверх. Покищо можна певно сказати тільки те, що політичні відносини в Європі неспівні та що там ідуть тепер завяті інтриги за нове пересунення сил.

Ярослав, Гашек.

ЗАРОЗУМІЛИ КІТ БОБЕШ

Зарозумілий кіт звався Бобеш.

Не знаю, як він прийшов до цього імені й так само як поінформований про те, як вони прийшли до цього кота Бобеш виглядав величаво й коли приходили гості, він сідав на стіл між паном до його гостем. Робив це тому, що був переконаний, що хто на нього гляне, мусить сказати: "Шо за прекрасний кіт!"

Бо кіт Бобеш був зарозумілий. Очевидно, це дуже погана прикмета, але котоми мусить вибачити, так, як не гнівляти ні на якого домашнього, коли він сидить на туалеті й доводить пригладжені собі в зеркала. "Коти кіт Бобеш кінчав свою туалету, приходила звичайно дочка його господаря, зганяла його й зараб робила те саме, що Бобеш. Вона чесала й закручувала собі волосся, але це тривало колу довше й було зване за цією низкою прищипанням, що дуже інтригувало Бобеша.

Там були короби з пудрою, і він знав іще з того часу,

коли був іше маленьким котиком і бавився ними, мов мишками. Там стояв теж флакон з запашком, що пригладував його бороду і травень. Давним-давно він трутив цей флакон на себе і мав цілий місяць роботу, поки не злизав з себе останню каплю перфуму. Одного разу, коли він іше був молодий і легководний, скочив він на шафу й прокодувався між склянками й порцеляновими скляночками, з яких кілька вилито жертвою його необережності. Тоді він іше не був як слід освідомлений про свою жахливу поведінку, що йому пані, що звилка говорить "наш прекрасний Бобеш", освідомила його в тому наперли. Підлявши хвіст уверх, отримавши тільки обморок, він ходив від одного кута до другого й з кожним днем ставав більше зарозумілий, поки не прийшов до глибокого переконання про свою винуватість. Він зробився гордий і накручував своїм улюбленим й окруженом з своїми ласцями. Зправданим він не звертав уваги на покази,

які деколи не міг укрітити свого самовдоволення, коли почув: "Ах, ваш Бобеш, це прекрасний кіт! Такого гарного кота я зроду не бачив!" Тоді він на хвилину затривав свою неприємність, підіймався хвіст і отривав об гостя. Та зараз він себе сповнював: його зарозумілість і бородена байдо думав перемогати. Він сідав додні на вікно й, ніби дивлячись на вулицю, думав про те, що це було собі цікаве, якби він так був на високій колоні серед міської площі й усі поруч мусили дивитися на нього й захоплюватися його красою.

Що йому там, що дома всі його хвалили й наивперечливо йому догоджували? Що йому з того, коли там за вікном пливє жидки, люди холять, а нікому не впадає на думку, що тут, на другому поверсі живе кіт, якому нема пари в цілому світі? Ведений своїми міркуваннями, використав кіт Бобеш відкриті двері в кухню й одної днини опинився на стрижі, а відтятий вибів на кришу сусіднього дому, де сховався за кошиком і думав про те, яке враження викличе його поява у великому світі. Був якраз вечір і на небі появилася зір-

сичаний серп. Він опустився на кришу доми.

На протидіяльній криші виринула зразу голова, а потім дві передні лапки. Жидч чужа кітк висунався з кришевого отвору. Оглянувшись обережно доколя і — тоді, сіла собі на кришку, наперти кота Бобеша. Тільки вулиця вулиця розділювала їх від себе.

"Позвольте", миянула вона до Бобеша. "Відкляк я ви буди ласкаві прийняти?" "Чи маю й відповіді?" — думав зарозумілий кіт. "Шобно я хвалив відповіді?"

"Ах, тий, може йमितе; мешкаю жовто-сірий кіт", миянула кітка з жалем. "Такого гарного кота ще світ цілий не бачив". "Він є гуска!" — відповів йому кіт Бобеш. "Він не може собі уявити", говорила кітка далі, "який він був гарний. Називався Паша. В сусідній вулиці жили нещасно-го". Кітка миянула жалісно.

"Добре йому так", сказав зарозумілий кіт. "А другого кота ви не знаєте?" "Так, любий пане, я знала такого кота в сусідстві. Він був такий великий, як ви, але кращий". "Як?" — миянула Бобеш.

свідомість собі, з ким він говорить!" "Вірте мене, він був прекрасний", миянула далі кітка. "Весь чорний. Я бачила нещасного, як чорники на рідзаному ямарку зловили його й стягли з нього шкіру. Ах, любий пане, ці два гарні коти до смерті не відуть мені з пам'яті. Таких котів уже ніколи не буде!"

"Він є гуска!" — крикнув Бобеш. "Життя на мене! Кажуть, що я расійський ангора". Він сидів у місцевому сльві в усій величній свої зарозумілости.

"У вас куди корота шерсть, любий пані", відповіла кітка. "Я ви мені не подобається". "Він є божівельний!" — миянула кіт Бобеш поневораний. "Я маю закоротку шерсть? Але я бачу, що це дуже недолікою, коли говорю з такою кіткою, як ви. Виж малі, шерсть покриває наслідку вашу шкіру, так, що притискаю навіть, що ви мали парх!"

Кіт Бобеш відвернувся обурений і скочив на сусідню кришу, залишаючи роздрознену кітку, що миянула всід за ним: "Він помагається, я ніколи не мала пархві. Ви — берхун!" Але кіт Бобеш не слухав. Перескакував з криші на кришу й, скочивши з найближчої

своїх гірських гніздах-замках, досі головою між собою воювали, але тепер пішли разом проти спільного ворога.

А в середній Греції, в Епірої, Кифті, що були свого роду бовиваки, побіжними до наших опришків, залучалися в боротьбу з Турками зодбули собі славу героїв, борів за свободу. Моряки з трох наваятських островів, Гадрі, Селесі і Пса-риси, стаючи тепер до бою, а моря-лодий Грек, що був перше в російській службі, Ісаянтія, член тайного товариства "Гертеріо", видав горнучу відозву до Греків, покликуючи на тім старинних грецьких героїв Мількінда, Леоніда та Елмпіона.

Славі Греків у поринанні до великої турецької держави були дуже невеликі, але всетаки вони рішилися на боротьбу, котра була і затянута і кривава, повна ріжних звірств по обидвох боках. Одного разу Турки повинили на сам Великден на церковній брамі грецького патріарха і трох єпископів, убраних у церковні ризни.

Найгіршою бідою для Греків був їх поділ на кілька партії, котрі себе взаімо поборова. І так таборі Приматів усунули на бік Ісаянтія з його "Гертеріо". Ті "Примати" держалися Англії та виступали проти Кифті, борів з Морею, котрі були під впливом Москвіли.

Справа висободження Греції стояла так, що без чужої помочі вона не могла би вийтися на свободу.

Та справа мала велику симпатію у просвічених верстах цілої Європи і світова преса залюбки описувала події з визвольної боротьби Греків. Однак не треба забувати, що були це часи вайчорнішої реакції, що напувала власне тоді в Європі по великій французській революції і по побороенні Наполеона I-го. Зокрема Росія й Австрія стояли на становищі, що Греки повстали проти свого законного монарха, то і як же такі бунтівники помагати?

І тому, коли склякано в р. 1822 конгрес до Верони, то представники європейських урядів не хотили прийняти делегати Греції і заявили, що хоч є бажана поправа долі Греків в Туреччині, однак їх лобовання проти законної влади треба осудити.

Але іншої думки був англійський міністер справ заграничних, Юрій Кеннінг. Він підкріпи на вулицю, побіг у місто. Коли він зіскакував, бачив його один знайомай, що був у гостях у його пана. Від того хвилини пропав слід по зарозумілому коті Бобеші й нам лишалося одні тільки припущення на тему його долі: з усіх їх найправдоподібніша була: перше, що багато людей не люблять котів з упевдженіям, а друге, що ті ненависні люди гарбують шкіру зарозумілих, таких, як Бобеш.

Переклав М.

Крім величезних жертв з людських, принесених у часі того боевого грецького десятиліття, допомогли Грекам чужі великі держави. У них грали велику й взаіме суперницьку, але також велику ідейну роль. Однак і вони викликали бунт пропаганди. Дивним думом Греки самі мало тоу пропаганду зацікавилися. І робили чужі, робили школи в культурних краях, де вчено старогрецького письменства та історії. І тому то, коли самі Греки вхопили за зброю, культурний світ розпоіснів їх на віч.

Про Україну та її історію в школах культурних європейських та американських народів не вчать. Тому український народ мусить сам розвивати й янайяснішшу пропаганду про себе, коли хоче, щоб його народи помогли в зодбуванні країної долі. Однак українській патріотії не сміють лиш оглядатися один на одного при тій роботі. Як кождий сам від себе робить пропаганду, де лише може, користую працюю. А користини вислід мусить прийти.

Д-р Кирило Трильовський.

ЛИСТУВАННЯ РЕДАКЦІ. І. К. Гейтремк, Мін. — Такі самі відити відбуваються по ріжних місцевостях. І говорять всі люди на тусаму тему. Шоб відит був, про це знати з оголошення, а до газети треба ще зокрема подавати тільки год, коли були на нім виголошені якісь нові думки, якіхсь новий підхід до справ.

Чому-ти хотів здезертирувати? — спитався король. — Тому, що справи вайної королівської величності стоять дуже погані, — відповів із жалем воєк.

